

N°. 4.

Birmdeenâ 23. Janwar

1867.

Geschessemes sinnos.

No Pechterburgas. Walsts ahriku bubschanu ministers firsts Gortschalows isladis 7tâ Janwar f. g. sinnu wisseem Kreewu-semmes subtiteem zittu walstu galwas-pilssehtâs. Schinnî sinna teel stahstihst, ka Rohmeeschu waldischana muhsu augsta Keisera waldischanai til dauds pretti darrijuse, ka wairs newarroht ar to draudstiba palikt un wajagohht isahrdbiht to derribu, fo 1847tâ gaddâ augstais Keisera ar pahwestu norunnajis. Jo pahwests muhsu waldischanas darrischanas Pohlus-semme arween gribbejis eejaultees un scho un to arween wainojis un par netaisnibu nosauzis. Tadeht nu arri muhsu Keisera waldischanai effohht jarunna tam wiffam pretti un ar to israhdischotees, samt aishiba. Muhsu Keisera taisnas darrischanas gaismu nebihstahs un tadeht wiss tas tiks staidri preefsch gaismas wests, ka tahs leetas stahw, lai wiffa pasaule sinn un reds. Bet kad nu us tahdu wihst ta ihsta draudstiba stary abbahm waldischanahm mittejusehs, tad arri muhsu augsta Keisera suhtihst weeteeks no Rohmas nahst mahja. Tomehr tadeht — lai gan pahwestam tizzibas leetas Kreewu walste wairs nelahds spehks un darrischana nebuhs — kattoku tizzibas apleezinatajeem te nellahsees flittaki, bet tee gohdigi lilkumeem paklauidami, baudihz to paschu labbumu un brikwibu, fo wiffi zitti pawalstneeki sem muhsu augsta Keisera waldischanas banda.

Pechterburgas awises ihsti negribb tizzeht, ka Turku waldischana ittin no teefas Kandiu gribboht aplehgereht preefsch wisseem Giropeschu luggeem un ka teescham ta ar warru wiffus sweschus luggus aishschohht, ka effohht leelijusehs. Birmais leelgabbalu

schahweens, fo Turki schautu us sweschu luggi, kas Kandiai gribbetu pee-eeht, dohtu sawu atbalsi us wiffu Giropu un driht padarritu to, ka ta jatruhdejuse Turku waldischana pawiffam sagahstohs lohpa. Ja jau ne-effohht pa wehlu, tad kas weenigais padohms, kas Turku waldischanu warroht glahht, effohht tas, kad winna wisseem teem us dumpi fazehlscheem pawalstneekem pastuddinatu brikwibu un wiffu sawu waldischanu pahrtaisitu labbaka labria. — Turki dikti effohht fahrdijusehs us weena Greeku lugga, Panhellenion wahrdâ, kas jau 5 reises pahihgus un farra-wajadstibas Kandeefcheem peeweddis un tadeht 2 farra-luggi effohht isubtiti, lai to fakerr. Lai nu gan schee farra-luggi effohht leelaki un stipraki un lai gan teem leelaks spehks wirsa, tomehr tee effohht par smaggu, ka komterbandneeku newarroht panahkt un schis ar' tahds gudrineeks effohht, ka il latru reis sawadi isgresnojotees. Gan wehl zitti diwi masaki dampfluggi pehz winna tihlojohht, bet teem effohht jahihstahs, ka Panhellenions winnus paschus nesawan-gojohht. — Tee raksti, fo Turku waldischana zaur saweem subtiteem lilkuse sinnamu darriht wiffai Giropai, nelahdu gohdu Turkeem naw sapelnijusehi. Kas gan lai to turra par taisnibu, kad tahdi warrmahlas gribb ar warru apspeest to balsi, kas pagehr teesu un taisnibu, kas zehljusehs pretti tahdai warrai, kas wiffu to swehtumu minn pa lahjahm, kas nesaeetahs ar wianu korana mahzibahm? Kas lai zeeni tahdu waldischanu, kas tihschâ prahta nespehzigus firmgalwus, seewas un behrnus badda-nahwei nobohd, nelaudama teem pahrtikku peewesi? Ko wehrts tahda waldischana, kas lihds schim wehl nespehjuse tristiteem pawalstneekem peepildihht to apsohlishanu

to pee meera-berreschanas 1856tâ gaddâ swehti apfohljusehs? Giropas waldischanas, kas paschas wifjam tam irr leezineezes, tal reis jaudehs sawu pazeetibu un sultanam parahdihs, ka tahs newainigi isleetahs fristitu kauschu affinis ne-effoht wis mahli un kalkis, ar to winsch sawu walsti warr stiprafu darriht, bet ka scha affinu balfs nebuhs wis welti us debbes brehluse pehz atreebshanas.

Wehl no Wehterburgas. Kreewu awise „Inwalid“ stahsta, ka karra-ministeriumâ pagahjuschâ gaddâ dauds pahrlabhoschanas effoht isdarritas, no kurreahm tē tikkai kahdas jo wehrâ leekamas peeminnesim. Karra-armija irr tã pamajinata, ka tikkai 735,000 wihri atlikluschi. Tad wehl karra-spehka wajadstibas tã eedallitas, ka tahs dauds labbas, bet masaf malka. Jo labbi irr gahdahs pahrlabhoschanu un abrsteschanu sehrgas laikôs; wirsneeku un karra-ammateeku skohlas peederrigâ kabrtâ eeriktetas, kur zaur to jaunu eetaiffshanu 635,000 rubli par gaddu masaf iseschocht; no schahs naudas 262,000 rubli skohluminiſterijai atwehleti preeſch kauschu skohlam. Wiſſa zitta buhſchana pee karra-wihru apbrunnoschanas un zikkadelu isrihkoschanas, kã arri karra-teefas tã eetaiffitas, ka taggad Kreewu karra-spehks tai paschâ kabrtâ stahw, kã zittas Giropas walstēs. Leelgabbali teef pahrtaiſiti pehz jaunalahs labbalahs mohdes. Tik ahtri kã ween eespehjams, teef gahdatas tahdas flintes, ar to schigli warr schaut. Pehz leelas ismekleschanas un isprohweschanas irr atrasts, ka Amerikaneeschu flintes tahs labbalahs un 2 leelgabbalu ofſizeeri irr turp aissuhtiti, winnu schaujamus-rihklus ismekleht. Pa tam teef wiſſas paschu flintes par ahtri schaujamahm pahrtaiſitas ar tahdeem kappariſneem, ka weenâ paschâ minutē 6 reises warr schaut. Par to irr gahdahs, ka schinni paschâ gaddâ 300,000 tahdas ahtri schaujamas flintes tiks sagahdatas. Tã-pat arri wiſſas juhras- un semmes-zikkadeles teef ar labbateem leelgabbaleem apgahdatas, kas taiſitas no tehrauda, gan arri no miſſina, zitti pastelleti abrsenne, zitti tēpat eeschsemmes fabrikôs un t. pr.

Ahrsemmes sinuas.

No Wahjsemmes. Pa tahm walstehm, kas fohljuschahs eedohtees tai seemetneeku beedribâ, wehl arween fataifahs us to leelu parlamentu, to 24tã Februar deenâ eesahſchoht turreht un tē Pruhſchu miniſteru preſidentam Bismarkam dauds galwas-grohsſichanas, jo daudſi labprahnt negrihbetu wianna prahntam padohtees. Bet wezzais lungs, kã jau arween, tã arri taggad paleel nelohkams pee ſawa mehrka un zitteem japadohdahs. Taggad kehninsch arri jau irr islaidis to gramatu, kas paſluddina, ka Schleswig-Olſteine nu paleel pilnigi ſaweenota ar Pruhſchu walſti. Hannoveres wezza kehnina offizeeri zitti eedewuſchees Pruhſchu kehnina, zitti atkal Salschu kehnina deeneſtã. Bet tē zitteem ſchaubigeem wihrineem nogahjees dikti ſlikti. Tee jau pee Pruhſchu kehnina karra-spehka deeneſtu dabbutuschchi, pehz eedohmajuschees,

ka Salschu deeneſtã ſcheem buhſchoht labbali; tadeht luhguſchees, lai Pruhſchi ſchohs atkal atlaiſchoht, kas tad arri notizzis. Bet nu Salschu kehninsch, kad tur us deeneſtu meldejahs, teem atteiza, ka winsch tik tohs ween peenemmoht, kas tuhlin eesahkumã wiannam usdewuſchees, bet ne tahdus, kas jau pãpreeſch Pruhſchu deeneſtã eedewuſchees un tad atkal atlahpuſchees. No nu ſcheem darriht? Saluhſahs atkal, lai Pruhſchi peenemm.

No Baireeschu walſts. Baireeschu jaunais kehninsch prezzejees un faderrejees ar Baireeschu erzoga Malka jaunato meitu Sofia Scharlotte Auguſte — pahrlawiffi brihnotees ween. Pawalſtneeki zerrejuschchi, ka laikam prezzeschocht kahdas leelas walſtes prinzeſſi, kã Kreewu-semmes leelfirſteni Mariu, woi kahdu Ghtreiku erzogeni; bet kehninsch effoht prezzejees pehz ſawas ſirhs patiffshanas ween un nebuht neluhkojis pehz leela gohda un warras.

No Ghtreiku walſts. Waldischanai wehl nekã ne-isdohdahs ſawus daschadus pawalſtneekus apmeerinahnt un teem pa prahntam isdarriht; ihpaſchi Ungari tee nemeerigakee, — lai gan teem pascheem dohti ſawi miniſteri, — kas newarr un newarr dabuht ſawas wezzas teefas, to tee kahro. Ghtreiku waldischanai paschâi deesgan ſajulſshanas un galwa tã pilna, ka daschureiſ' neſinn to darriht, to nedarriht un ta nedrihſt ſaweem pawalſtneekem ustizzeht wiſſu to tee grihb, — ka atkal dumpis nefazekahs. Tadeht jau paschi pa ſawahm awiſchem tahdu nefatizzibu noſcheblo un ſalka: nekas par muhſu nefatizzibu tã nepreezajahs, kã muhſu eenaidneeki, kas wehlahs, lai muhſu walſte pawiffam isnihſt, ihpaſcht Pruhſchi, kas to wiſſu peerehkinahs Bismarka gudribai par gohdu. Arri muhſu Ungari par to preezafees, ka mehſ tahdã ſajulſshana eestigguschchi un zaur to wianni tihohs pee ſawa mehrka tikt. Tas wehl nekã ne-effoht peedſihwohts, ka paschi tee, kas keiſera ſchehlaſtibas maiſt ehdoht un atkal tahdi, kas augſtôs walſts ammatôs stahwoht, keiſera padohmam pretti runnajoht un wianna pawehleschanas nepeepildoht. Tur zits nekas newarroht izjeltees, ka paschu ſtarpã affinains karſchs, kas Ghtreiku walſti pawiffam ſagahſihs; jo tas jau katram ſenn ſinnama leeta, ka tikkai meers kuppina un barro, bet nemeers pohſta. Ka pee tahdas pawalſtneeku nefatizzibas arri walſts naudas-lahde isſikluſe, to lehti warr ſapraſt.

No Italios. Italiã nu ſtarp waldischanu un baſnizas waldischanu noſpreeſts tã: baſniza pawiffam ſwabada no laizigas waldischanas garrigas leetas; tas irr: pee tizzibas buhſchanas un biſkapu eezelſshanas. Tãpat arri baſnizai naw nekãhda eemaiſſichanahs waldischanas darriſchanas. Baſniza ar wiſſu ſawu tizzigo palihgu un ar tahm mantahm, kas wiannai peederr, patte ſewi apgahda, tã, ka waldischanai nekas wairs naw dohdams un darrams. Bet nu par to nekãſtamu baſnizas mantu jeb muſſichahm, kas waldischanai peederr, biſkapeem, ja tahs grihb

paturrecht, jamakfa laizigai waldischanai 600 millioni pufsgaddu terminös, ikreis pa 50 millionem. Bet ja nu leelafa dalka bifkapu ar to ismaksafchanu negribbetu eelaistes, tad laiziga waldischana tahs nekustamas mantas paturrehs un basnijas waldischanai us tahdu paschu wihfi to naudu — 50 millionus if pufsgadda — ismaksahs. — Pahwests gan scho faderreschanu wehl ne-effoht apstiprinajis, bet zerre, fa wiasch to darrischoht gan.

No Englandes. Leelais telegrafa labels Atlantijas juhra wairs nelahdas sinnas neneffoht no Amerikas. Pah to nu Englandeesehem leelas behdas, fa tas laikam buhschoht famaitajees un atkal nederrigs palizzis. Tomehr wiffi wehl til flitti nedohma. Salka, fa laikam Amerikâ us semmes zaur leelu sneegu stabbi effoht apgahsti un drabtes farauftitas, fo til drihs newarroht wis atkal fataisiht. Warr gan buht, fa ta irr un fo jau drihs dsirdehs.

No Turku walfts. Sinnas, fa jau arween, ta arri taggad, no Turku pufses nahf tahdas, fa dumpis Kandia apluffinahts, fa dumpineeki wiffi pee meera demuschees un Greeku-semmes palihgi effoht us mahjahm aisgabjuschi. Bet zittas sinnas atkal falka ta, fa tee Greeki, kas atpalkaf gabjuschi, effoht atpalkaf a isdijhti, tapehz, fa tee til tahdi palaidneeki ween bijuschi, zitteem farrotajeem flaidri par kawekli. — Arri wezza Juhdu-semme pee Libanona kalna dumpis iszehlees starp kristiteem un Turkeem ta, fa sultanam tahs meera-sinnas neko newarr palihdseht. Pascha Konstantinopelê effoht leels trohlsnis iszehlees; jo sultana deenestneeku seewas aplehgerejuschas wiina mantu-kambari un brekluschas, lai ismaksajohht to lohni, fo sultans winnu wihreem effoht parrada. Newarrejuschi zittadi glahbtees, famehr schandareem wajadsejis ar pahtagahm tahs aisdsiht. Pascheem gwardu-pulkeem sultans effoht 3 mehneschu lohni parrada. Kas tad nu warr tizzeht, fa tahda nespehziga waldischana nitnu dumpi jau apluffinajuse?

No Mexikas. Ka arween, ta ir taggad daschas sinnas nahf tahdas, fa keisera pulli Suaristus uswarrejuschi. Bet taggadejas jaunakahs sinnas stahsta ta: Keisera farra-pulkeem flitti klahjahs. Generala Mejia regimentes pawiffom pohsta un republikaneesehem jeb Suaristeem wiffas labbakahs un stipralahs weetas rohka. Franzuschu marschallis Bazaine effoht wehstneeku subtijis pee Suareza, to peerrunnahht, lai tas Franzuschu peenahlamu parradu peenemmoht fa Mexikai ismaksajamu. Laikam ir tas jau parehs, fa pehdigi Mexikas waldischana Suareza warrâ nahfchoht. Wehl zitti Franzuschu generali luhkojohht keiseru Maksimilianu peerrunnahht, lai tas no waldischanas atsakkotees; jo famehr Mexikâ nelahda pastahwiga waldischana naw, famehr Franzuschi nekam neworr sawu peenahlamu allihstinaschanu prassihht. Bet ja ta noteef, fa wehl zittas sinnas

daubfina, tad neko nepalihdsehs, kad arri Maksimilians no waldischanas aisees. Tahs stahsta, fa generalam Ortegam, kas arri par presidentu peedahwajees, daudf aprinki peekrihtohht. Ja tas buhs teefa, tad schi semme buhs tikpat nelaimiga fa agraf, fur partejas ar partejahm kahwahs un semmi pohstija.

No Nihgas. Gandrihs neweenâ gadda agrafös laikös ne-effam til daudf dsirdejuschi pahf sahdsibahm un laupischanahm, fa schinni gadda pee mums noteef. Metti kahda nakts woi deena pa-eet, fur laupitaji nebuhtu celaususchees kahda mahja un eedschwotajeem winnu nabbadsibu islaupijuschi woi ar warru nonehmuschi. Blehschi isdohmajuschi tahdu wiltibu, fa wakkara tumsa woi nakts laikâ ahripilssehtas kaktös fahloht breht itt fa pehz palihga un kas tad nu schehliqa prahta steidsotees pee glahbschannas, to blehschi tuhlin fagrahbjoht zeet un gluschi aplaupohht. Tadeht lauzineeleem, kas ar sawahm prezzehm us pilssehtu nahf, dohdam padohmu, lai labbi wehra leef arri sawu wesumu, lai neslattahs us zetta un sawa sirga ween, bet lai wakte arri wesumu, kas palkala, jo blehdneeki proht nejauschi wesumam usmestees woi peekertees flahht un to israhmeht, bes fa brauzejs to nomanna. Sewischi pa tumsu braudami lai labbi usmanna un lai nebrauz un ne-eet wis pa weenam. Us tirgu atkal lai labbi uswalte neween sawu wesumu, bet arri sawu malku, jo te til skunstigi tee sagti, kas jau proht aprehinaht, zil naudas tew kulle, pirms pats to effi pahrskaltijis un tee negaida wis us to, kas tew no pilssehtas isbrauzohht warrbuht pahraf paliks. Lai gan tahdas skahdes te ildeenas noteef, tomehr laudis negribb un negribb palikt gudrali un sawu labbumu usmannigaki apfargahht. So fo polizeja ar wiffu sawu mohdribu warr palihdseht tahdam, kas pats naw usmannigs par sewi. Tadeht, lauzineeki mihti, effeet paschi par sewi labbi nomohda un neustiztat neweenam pascham — woi tas buhtu prestu woi glummi apgehrbees — fo paschi labbi nepasibstat.

Sau 1864ta gadda us Nihgas pilssehtas waldischanas luhgschanu gubernijas waldischana pasluddinaja wifsaugstaki apstiprinatus liffumus, pehz kurreeem Nihgas pilssehtas polizejas aprinki teem, kas sunnus turra, if gadda par sunni jamakfa 3 fudr. rubki, pilssehtas eenahfchanahm par labbu. Lai nu gan trihs gaddi jau pagabjuschi, bes kas ta pilssehtas waldischana tahs nodohschanas buhtu prassijuse, tad tomehr schinni gadda tee liffumi par jaunu isfludinati un pilssehtneeki usaizinati, lai tee, kas sunnus turr, tahs nodohschanas jau Janwara mehnesi pee pilssehtas kaffes waldischanas eemalka. Tilkai lohpu-gannu un nakts-waktneeku sunni no tahm nodohschanahm atswabbinati. Kas sawu sunni buhs flehpis un nepeerahdijis par to peenahlamu nodohschanu malkadams, tam buhs bes tahs ihstas malkas wehl strahpe jamakfa, jeb tas pasaudehs sawu

funni. Pehz aismalfatas gadda nodohschanas katris funna fainneeks dabbuhs blekka sibmi, to sunnim pee lakla peefect. Sunni, to bes tahdas sihmes us-ees, ihpaschi fehreji fakere un til tad sawam fainneefam isdohs, tad tas nodohschanas un strahpi buhs aismalfajis. Kam funs to sibmi buhs pasaudejis, tas dabbuhs zittu, par to til dauds ween buhs jamaffa, zil ta sihme patte maffa un t. pr.

Schinna's deenäs ar mehrenu fallu mums arri papilnam sneega peenahjis, ka zekka-lais irr ittin labh un teizamh un mehsh pilshfehneeki warram zer-reht, ka wiffadas prezzes peenahks un warr buht, tirgus paliks lehtaks pee muhsu iddeenischlahm wai-jadsibahm.

No Vchterburgas raksta, ka jaunais gads arri tur tapat la pee mums eefahzees ar lehnu, jauku un patihkamu seemas laiku, falla tikween 3 grabdus stipra bijuse. Tur tapat la Moskawa laudis dohdahs lohpa, teem nelaimigeem Greekeem Kandias falla patihshfeh. Tadeht neween tapat naudu famett, bet arri istaisa leelas balles, tur par naudu katram pehdigam zilwofam brihw eet, un to naudu, kas te eenahl, nosubta Kandeefcheem, kas zaur karu isphostiti. Pehterburgas eedshiwotajus 2tra Janwar deend atkal frattijis naudas-drudhs, jo tai deena bij ta 5 procentu bikketu usdewu isloshschana. Katris, kam tahds papihris rohka, pilns zerribas gaidijis, woi jel laimes mahmina winnam ne-ussmaidishohht un tad jau nekahds brihnumh, ka zerriba la drudhs purrinaja un — ka nospfaudamees aishgahja tas, kas neko newinneja. Pah to leelo winnesti, 200,000 rubteem, stahsta diwejadi, bet nesim, woi katra sinna rikliga. Weena sinna stahsta, ka tahds dselsu bohndneeks, Nikanow wahrdä, to effohht winnejis, ohtra sinna atkal stahsta, ka baggatais schihds barons Dschem Nohtschihds, Parihse, to effohht winnejis. Warr jau gan buht, ka tas irr winnejis, jo ka uhdens tur wairak fateel lohpa, tur jau labba pelke irr preelshä, ta arri nauda pee naudas dohdahs. Un sinnamh, kam dauds tahdas bikketes rohka, tas jau drihsak warr us winnesti zerreht ne la tahds, kam weena patte. Kas tohs zittus leel-lohs winnestus mantojis, pah to nekä naw dsirdams.

No Wihues. Sawä laika wehrnä gaddä jau stahstijam pah to strohdera selli Pust, to tas Englandeets Palmers bij usrahbijis par slegawu, kas Ghitreiku keiseru gribbejis noschaut. Taggad awises stahsta, ka teefai nekahdas peerahdischanas ne-effohht peenestas, kas to subhsibu par pateefigu peerahditu un tadeht effohht apfuhdsjetu teefa palaiduse wakkä. Prahgas augstaka semmes-teefa pasluddinajuse, ka neweens zits, ka til tas Englandeets Palmers to leezinajis un schi weeniga leeziba nebijuse pilnigi tizzama. Bet strohdera sellis Pust ar schahdu at-laischanas spreedumu ween ne-effohht meerä; winsch pagehroht, lai to pawiffam par newainigu nosakka un isfluddina, un lai atlibdsina winna stahdi, —

to kam nemas newarr nemt par launu, tapeh, ka winsch trihs mehneschus newainigs zeetumä sehdejis un ka pa to laiku ais tahm behdahm un isbailehm winna seema nomiruse.

No Italias. Sardinias fallä laudihm usgahjis leels bads. Scho angligu fallu arri tais gaddos 1812, 1816 un 1818 bads effohht peemellejis, bet schoreis effohht tas wehl grubtaks. Toreis bads fahzees Merz un April mehneschds, bet schoreis fahzees jau Dezemberä mehnesi. Us semmehm effohht bads jo grubtaks ne la pilshfehthas un meestäs. Laudis pulkeem ween staigajohht darbu mekledami, woi luhgdamees, lai paleene labbibu woi naudu un sawu semmi gribb pahrdohht par jo lehtu malfu; pahrdohd arri sawas mahjas un darba-rihtus, ir drehbes. Pa leelzeekem ik us sohka fateel zilwekus, kas rohkas issteepuschi dahwanas luhdsahs un pulkeem ween eet wihri un seewas, kas sawas mantas wadda us pahrdohschanu, bet wiffur tas pats truhkums pahrtiffas un naudas. Daschä aprinki til gohdigi laudis, ka tur lihds schim par sagschanu nekäs ne-effohht dsirdehts, bet taggad truhkumä wairs neko nebehdaohht par gohdu un par launu. Deems lai nabbadsineem irr schehlign!

No Parihses raksta, ka tur schinni laika daschi pasihstami zilweki pasubdohht, ta ka ne pehdas no teem newarroht fadsiht. To redsoht skaidri jatizz, ka tas effohht blehschu darbs un tadeht awises polizejai to breefmigi pahrmett, ka ta neko newarroht peenahkt. Pilshfehthas eedshiwotajeem dohd to padohmu, lai weeglä prahtä un weentuki ne-eijohht wis us tahdahm weetahm, tur teekoht aizinati, jo daschi no teem zilwekeem, kas pasubduschi, aiseedami effohht teiluschi, ka nohtigas darrischanas winneem effohht preelshä. No ta prohtams, ka tee blehschi ar tahdahm nekahdahm eeteilshchanahm pasubduschohs aishwihla us tahdu weetu, tur tee tohs warreja ap-laupihht un nogallinahht. Us tahdu wihsi jau astoni zilweki pasubduschi un stary teem bijuse weena baggata Amerikaneete, kas ar saweem behrneem Parihse dsihwojuse, lai gan winnas wihrs dsihwojohht Nujorkä; ta arri weenä rihtä isgahjuse, teikdama, ka lohht waijadsigas darrischanas to gaidohht — un wairs ne-effohht atpakkat atnahkuse.

No Londones raksta, ka schä gadda eefahlumä tur warrena, ne-eerasta falla zehluschehs kahjas, us to Londones eedshiwotaji nebijuschi sataisijuschees. Salla kahpuse lihds 25 grabdeem un ihpaschi nabbageem lautineem leelas breefmas un behdas sataisijuse. Baggatee un lustigee demuschees us leddu fliddinatees; bet leddus wehl nebijis deesgan stipris un zaur to weenä weetä 200 us reij eeluhshuschi eelshä. Glahschana gan bijuse tuhlin pee rohkas, bet taf daschi noslibluschi arr.

No Jerusalemes. Kreewu-semme un Franzuschu-semme lohpa apachmuschees Jerusalemē swebhta lappa basnijai jaunu kuppeli (appalo jumtu) taisiht

un Turku waldifchana to ar labbu prabtu palahwufe. Turku sultans, gribbedams par labbu waldineeku fa-weem kristiteem pawalstneekem israhditees, arri no fawas pusses sohltjees pee scha darba palihdscht; winsch Jerusalemes gubernatoram pawehlejis us wifadu wihs'i pee scha darba palihdscht, tabs no swe-schahm semmehm ar luggeem pee Doppes atwestas buhweschanas waijadfibas us Jerusalemi flappeht un paschâ semmê gabdabt par teem waijadfigeem almineem. Wehl sultans pawehlejis, la lai wiffas tabs ehtas teef noplestas, las peederer pee kahdas Turku basnizas un las swehta kappâ basnizai par tuwu flabt, lai ta sw. kappâ basniza brihwa un no wiffahm puffedm pee-eetama buhtu. Wiffâ schai austruma semmê kristitee pah'r to preezajotees ar leelu preeku. Sw. kappâ basnizas jumts arr' jau bijis til glehws un isburbejis, la swehtreisneeki daschi til-fuschy eewainoti zaur nofriidameem almineem. Lai un Deewa-kalposchana tai basniza netiftu kaweta, tad jau pa eelshpuffi taifischoh't ihpashu pagaidu-jumtu, las stabwehs, kamehr pats jaunais ihstais jumts paliks gattaws.

Par sirga galkas ehschann.

Zilweks eeraddumam irr par wehrgeu. Pee mums Widsemme un Kursemme par prohwi sirga galka irr ne-eerasta leeta. Katram tabeht sirga galka reebiga. Neweens to ne-ehd. Neweens neprassa, woi sirga galka wesselibai flahdiga? woi sirga galkai nelabba smalka? Ne, tas pee mums tahds eeraddums, la neweens sirga galku ne-ehd un kates pallausa schim eeraddumam.

Un tomehr sirga galka irr wesseliga un smekfiga un dascha labba tauta to labprabt ehd.

Dauds Asijas tautas un ziltis sirga galku ehd itt la mehs wehrschu un zubtu galku. Kad isgahjuschâ gaddu jinteni Franzijâ tas leels dumpis bija, tad Parihses smaltee eedshwotaji pufsgadda laika zittu nelo ne-ehda la sirga galku un nelad Parihses eedshwotaji bija til wesseligi la pa scho laiku. Weens flawens lasara dakteris Lorrei teem wahjineekem, lam bija kants galku ehst, lilla sirga galku preefschâ zelt, zaur to weena lippiga sehrga issudda ij lasara.

Neweens Franzijâ, bet arri Wahzsemme laudis ehd sirga galku. 1841mâ gaddâ Dtschenhausenes pilssehtâ sirga galkas ehschana tikfa eewesta. Taggad laudis wiffâ Wirtembergas fehnina walsti ar waldifchanas lauschannu sirga galku pahrdohd un ehd.

Bades walsti sirga galkas pahrdohschana un ehschana 1846tâ gaddâ tikfa eewesta. Zittawâ gaddu no gadda leels pulks sirgu teef apehstis. Ar ihseem wahrdeem falkoh't: sirga galku pahrdohd un ehd: Austrijâ, Prufschu-semmê, Sakschu-semmê, Hannoverê, Schweizâ un Belgijâ. Prufschu-semmes galwas-pilssehtâ Berlinê eesahlumâ bija 5 sirgu-meesneeki, bet taggad jau 10. Un wif-

seem scheem meesneekem irr papilnam darba un pelnas. Sirga galka smekkejoht gandrihs la wehrschu galka. Winnu til labb' warr ehst wahritu la arri zeptu. Ihpaschi sirga galkas suppe labbi smekkejoht un gahrdehdi falkoh't, la ta labbal' pee firbs eijoht, ne la wehrschu galkas suppe.

Sinnams wesselus sirgus neweens neslaktehs. Bet tee 10 meesneeki Berlinê, las ar sirga galku andele, tomehr wiffi irr labbi istilluschy. Par to arri nelahda brihnuma nau. So dauds labbu, wesselu sirgu paleel klibbi, jeb wianeem zitta kahda waina peemet-tahs, ta la tohs wairs pee braufschanas un arschanas newarr bruhleht. Wiffi tahdi sirgi taggad teef noschauti, jeb zittâ kahdâ wihsê nomaitati, bes la zilwekem zaur to kahds labbums tiltu. Woi tad tas neubtu dauds prabtigal', la tahdi sirgi tiltu noslalteteti un apehsti?

Widsemme un laikam arri Kursemme ifgadd' warren leels pulks wezzu semneeku sirgu par neeku naudu teef pahrdoh'ti. Ne retti noteef, la tahds sirgs sirgu teef atstah'ts, tapeh't, la tas wihs, tam sirgs peederer, to negribb ne us mahju atpakkat west — un so tad arri winsch ar to lai darra? — ne arri nosist. Woi tad tas neubtu prabtigal', tahdu lohpiu kahdus mehneschus ar seenu un miltu barroht un tad apseemas-swehtkeem flakteht? Ka wezzas gohwis, labbi barrotas, labbu un arri mihs'tu galku dohd, to es pats sawâ fainneezibâ esmu peedshwojis. Kam tad arri wezs sirgs, kreetni barrohts, ehschana nepaliks derrigs? Arri to wifswezza gohwi tal neweens fainneeks neliks nosist un smiltis eerakt, bet winsch to flaktehs un ar sawu faini apehdih's. Kam tad wezs sirgs masal' wiltu la wezza gohws?

Ja ta tiltu darrihts, la esmu fazzijis, tad lautineem dauds wairal' galkas tiltu un proh'ti smekfigas un wesseligas galkas.

Bet lai nu gan par scho leetu esmu rafftijis, tad tomehr pats netizzu, la mans padohms tiks peenemts. So, la fazzijis, zilweki irr eeraddumam par wehrgeem. Ko ne winni ne winnu tehwi nau darrijschi, to winni nedarra. Ko ne winni ne winnu tehwi nau ehdu'schi, to winni ne-ehd. Tomehr ar laiku, peh't ilgeem gaddeem, beidsoht tal eeradduma speh'ts teef salaufts. Mufsu behrni jeb behrnu behrni teescham sirga galku ehdihs. Un Ribgâ, Behsis, Balkâ peh't gaddeem meesneeki buhs, las ar sirga galku andelehs, la taggad Berlinê tahdu meesneeku rohdah's.

Leddus pils.

Leddus pils?! Kas tad pillis no leddus buhwe? Kas to irr dsirdejis? ta eesauktees daschs, wirkrastu usfkattidams. Ka ehtas no daschada materijala teef buhwetas, la par prohwi: no lohkeem, almineem, mahleem un no dselles, to mehs finnam; laika-rafts lassijam, la Parihse un Londone, preefsch pa-

faules lectu israhdischanas, arri no glabtes pillis effoht buhwetas, bet ka no leddus ehlas un pillis teef buhwetas, to wehl ne-effam dsirdejufchi. Ez arri dohmaju, ka to dauds lassitaji wehl nebuhs dsirdejufchi; tadeht par weenu tahdu buhwelumu sche druzjin gribbu stabstiht. No 1739ta us 1740ta gadda bij brihnum aufsta seema, kas wiffa Ciropa ar sawu aufstumu dauds breesmas un nelaimes padarrija. Pehterburga bij schahs seemas aufstums wehl wairaf juhtams, jo Newas uppe safalla no wirsus libds pascham dibbenam, par weenu weenigu leddus gabbalu. Tanni laika lilla Keisereene Anna weenu leddus pilli buhweht. Ta pils tilka usbuhweta us Newas uppes. Leddus blukka tilka no uppes isziristi, pehz waijadsibas aptehsti, skunstigi isfnikkereti un kohpa falaisti. Palschi un balku starpas tilka ar uhdeni peeletas, ta ka tas buhwelumus par weenu weenigu leddus gabbalu safalla. Garums tai ehkai bij 52 1/2 pehdas, plattums 16 1/2 pehdas un augstums 20 pehdas. Sumts arri bij no leddus. Pa durwihm ee-eijohht nahza preeksch-istaba, kam katra puffe bij kambaris. Preeksch-istabai bij tschetri, katram kambaram diwi lohgi. Lohgu rahmji bij no leddus, kurreem atkal plahnas leddus ruhstes bij eeliktas. Schee lohgi tilka nakti ar dauds swezjehm apgaismoti, zaur ko no ahrpuffes schi zaurspihdiga pils sawa silganâ leddus-pehrwe isstattijahs itt ka ta buhtu no weena weeniga dahrga afmina, jeb kristala flints iszirista. No eelschpuffes schi pils neisfalkoht ehmigi un brihnischki isstattijahs; itt ka apburta pils, pah ko stabsta tuhstohsch un weena naktis jeb Swaigsnites pasalku-grahmata.

Durwju preekscha bij leddus sehsta, skunstigi isstrahdata no teeweem un resneem stabbeem. Schi sehstarpas wedda us leelajahm widdus durwihm. Katra puffe leelajahm durwihm bij masakas fahnu durwis. Us schahm bij pukka pohdi ar puffedem, lappahm, feedeem un salnehm no leddus isgreeti. Durwju preekscha sumts gulleja us dauds pihlareem un bij ar dauds no leddus isgreeteem figureem un zilweku tehleem isgresnohts. Wiseapfahrt us jumta bij lehau sehsta; stabbi bij puschloti ar dauds leddus bildehm un hambahm, zaur ko wiss tas buhwelumus tohti jauks isstattijahs. Durwihm katra puffe gulleja leeli leddus swehri, kas zaur ihpafchu speeschamu maschinu deggoschu elji abra splahwa.

Istabas leetas un tahs daschadas isgresneschanas eelsch schihs pils wiffas bij no leddus. Tur bija weens leddus speegelis, daschadi lukturi ar swezjehm, tur wirsu pa nakti nastâ degga, weens galds ar speegeli, leels seenas-pullstens, teschas-pullstens un daschadas leetas un leetinas, wiffas no ta pascha materijala. Weena kambari us pa-augstinatas grihdas bij leela leddus gulta, kurrâ til tee kiffeni un tahs zittas waijadsigas drehbes nebija no leddus. Turpat bija flaista leddus krahns, kas ar malku bij peebahsta un ar nastu tilka eedesinata. Bittâ kam-

bari us galda bij stalts galda-pullstens, kam buhda un ratti bij no leddus. Us zitteem leddus galdeem bij eefalluschas speblejamas fahrtes redsamas. Schi kambara ohtra puffe bij flappis ar daschadeem sibteem krahmeem, galda-leetahm un tehjas-traukeem, kas wiffi bij no leddus. Gelsch blohdahm bij kohka un dahrsu augli, til skunstigi un rittigi no leddus isgreeti un nopehrweti, ka isstattijahs ka ihsteni augufchi dabbas augli. Lohgu flengi un durwis bij salka marmora pehrwe nomahleti. Schihs pils preeksch-puffe bij diwas piramidas un weens elefants no leddus us-taifiti. Us elefanta sehdeja raibi nomahlehts Perseets, ar faules-schirmi rohkâ, blakkam stahweja diwi Perseeschi, abbi raibi nopehrweti — wiffi no leddus. No schi elefanta snukka schahwahs nakti deggoscha nastâ 24 pehdas augsti gaisa. Pils pakkatas puffe bij pirts, no leddus balkeem buhweta, kas ar farsteem twaifeem tilka kurrinata.

Itt ihpafchi wehra leekams pee schihs pils bija feschchi leelgabbali ar wiffahm tur klast peederrigahm waijadsibahm, ka arri diwas peesti, ar ko deggoschas bombas schauj — wiffi no leddus. Schee leelgabbali bij no ta leeluma, ka tee, ar kurreem 6 mahrzinas smaggas lohdes schauj un kas ar 3 mahrzinahm pulwera teef lahdeti. Schee tilka lahdeti ar 1/2 mahrzinas pulwera, lohdes tilka no kannepehm taifitas. Ar tahdu lohdi schahwa us 60 sohsteem 2 zollus beesam galdam zauri, un tomehr tee leelgabbali nedf plihfa nedf iskuffa. Schee leelgabbali bij ar dselses blekki isohdereti. Sinnaams, ka siltam laikam nahkoht wiffa pils ar sawahm leetahm iskuffa. J. H. R—r—n.

Nekas nau til fleppeni darrihts, ka ne-nahktu gaisma.

(Pateefigs notikkums Sibiriâ.)

Ne ilgi preeksch kahda laika suhtija D. pilssehtas meefneeks M. sawu selli us R. zeemu pee semmes-kuptscha (linnu kohpmanna) pehz naudas, ko tas bija aisnehmees parrada. Sellis, no linnukuptscha naudu dabbujis, dewahs us mahjahm; netablu no pilssehtas kahdas 5 werstes bija kroggs. Gare kroggu eedams sellis ee-eet eelscha apfliditees, jo bija ibsti aufsis, uspihpeja sawu pihpi un pee galda sehdedams pahrskattija wehl reis sawu dabbutu naudu. Bija pamiffam 91 rub. subr. Papihra naudu eesehja lakkata stubri, sudraba naudu atkal ahdas-malka un eebahse biffchu-tescha. Peegahja pee krobdsineeka un prassija: „Krogha-pappa, Sumsgan buhs kalenderis, zil pullstendos lezz mehness?“ „Mehness lezz pufs astondos,“ atbildeja krobdsineeks. Sellis panehma puddeli allus, uspihpeja sawu pihpiti un fazzija: „Pogaidischu druzjin, libds mehness lezz, negribbetu labprahht weens eet tumsas laika zaur meschu.“ Pa tam sehdeja pee kurredamas krahns diwi tehmini, rohkas silbidami un kuffu sawa starpa weens ar ohtru tschulstedami. Iddjebruschchi sawu

brand awihna glahfi, aismassaja krobbsineekam, to bija tehrejuschi un weens no winneem teiza: „Nu, traf-teer lungs, paleekat wesseli, meh's eesim wehl us pilssehtu, bet riht' broklaste buhsim atkal pee Jums.“ Abbi isgahje. Pehz masu brihtinu sellis pastattijis us seenas-pullsteni, peebahje wehl sawu pihpiti un „ar Deewu“ teizis aigahje.

Mehness gan bija uslehzis un smalts sneedsinsch ussuidsis, ihsti labs laiks kahjam eet. Pee mescha peenahzis, wiinu ta la schauschallas pahraehme, ka winsch weens pats atraddahs nafts laika; dohmaja pats pee sewis: dseedaschu kahdu dseefminu, warrbucht tas eedrohschinahs firdi. Winsch dseedaja: „Tu Leeskungs mannas dshiwibas, Tu, kas preeksch man bij nokauts, Mischkir no man schahs breef-mibas, Ka es netohpu norauts No schahs pasaulles abtruma, Pirms man irr dwehsles swehtiba, An schehligs effi mannim.“ Rabbu gabbalinu no-gahjis, fazzija pats pee sewis: „Kas tas irr, ka manni tahds aufstums arween wehl pahraemm? dseedaschu wehl: „Dohd, ka it stundas taisohs es, Us sawu debbes-preeku; Lai manna firds eeksch pasaulles Nemihle grehtu neeku; Dohd allasch mannim apdohmabt, Ka man schi stunda tuhwal nahf, Ka swehti aismigt warru.“ Nebija wehl beidsis dseedabt: „aismigt warru,“ te usreis' kritte wiinam smags sitteens us galwas, ta, ka winsch bes atjehgas pee semmes nokritta. Weens wiinam kritta ar zekem us kruhtim un ohtris grubda leelu dunzi kalla, tad wehl ar kohlu sadausija galwu un gihmi, ka lihks nemas wairs neiffattijahs ka zilwela. Kad nu ta bija sadausijuschi un pehdigu kapeiku naudas atnehmuschi, nowilka no zekka mescha un apfrahwa ar sarreem, smeedami: „Redsehs, kas nu tewi wilks ahra!“

Tas wezzakais no teem diweem wehl teiza: „Gan krobbsineeks rihta muhs gaidihs, jo winsch teescham dohmahs, ka meh's us pilssehtu effam aigahjuschi, bet meh's gan sawu kahju pee wiinna wairs nezelsim. Par scho naudu warr latru brihdi labbu sirgu pirkt un gaddahs jau arri, ka pee krohga preeksch mums kahds irr peeseets, to warram bes naudas pirkt.“ Ohtra deena wiffa pilssehta jau to ween runnaja, ka walkar walkara effoht mescha nofists M. meesneeka sellis. Us leelzetta bija wehl flaidri redsami affins-plekki, lihki bij atradduschi mescha ar sarreem apfrahwa. Us scho sinu semmes teefas-lungs ar dakteri tuhlin brauze turp to leetu apflattihht, us ohtrahm kammanahm sehdeja diwi kasaki. Lihds to weetu nobraufuschi, atradde us leelzetta affins-plekkus un lihki ar sarreem apfrahwa. Dakters pawehleja lihki list us kammanahm. Teefas-lungs pazehle no semmes masu, affinaimu kohla flabbardsina, to eetinne papihri un eebahje keschâ, turklacht us daktera fazzidams: „Ja augstais Deews ta gribb, tad arri schi masa flabbardsina warr par leezineeku buht!“ Bitti to dsirvedami dohmaja: „ka tas nu gan warretu notikt?“

Lihki nu aishwedde us pilssehtu un sauze krobbsineeku preeksch teefas. Schis isteize: „Walkar ap to laiku, kad meesneeks pee mannis bija un sawu naudu flaitija, sehdeja diwi tehwini, mannim nepasihstami, pee krahfns un jau preeksch meesneeka iseeschanas aigahje, teikdami, ka eeshoht us pilssehtu un nahf-schoht us broklasti atkal atpakkat, bet lihds scho brihdi naw atpakkat nahfuschi.“ Wiffa meleschana un klau-sinaschana bija welti. Lihki paglabbaja. Diwi deenas pehz tam atwedda diwus aplahrt wasajuschohs tehwinaus, kas bija nokerti pee sirgu sahdsibas. Gan wehl leedsahs, bet leezineeku bija tik dauds, ka flaidri peerahdija wiinaus par teem sagteem; pehz isteize arri paschi sawu sahdsibu. Pehz tam bruggu-teefas-lungs to wezzako no teem tehwineem prassija: „Klausees, woi tu warrbucht nesinni, kas to M. meesneeka selli irr nofittis un appaksch sarreem irr paglabbajis?“ „Lai Deews man no ta pasarg,“ atbildeja prassihhts, „mannas rohkas gan no tam irr tihras, kaut gan meh's to sahdsibu effam darrijuschi.“ „Bet parahdi sawu nuhju, kas tew rohka irr?“ prassija teefas-lungs. Nuhju labbi apluhlojis, teefas-lungs atradde, ka appakschgalla weena flabbarga noptihfufe, iswille no keschas papihri, turre bij eetihta ta us leelzetta atrasta flabbarga, peelikke to slacht un rang' — weens kas weens. „Sleplawa, to nu wehl leedses?“ is-sauze teefas-lungs, „redst, schi irr ta affinaimu flabbarga, kas no tawas nuhjas nofista.“ Nu wairs newarreja leegtees. Isteize, ka effoht gan nofittuschi. Ohtra deena redseja tohs paschus sleplawus us leela platscha, illatru pee sawa stabba peeseetu, tur tohs — noschahwe. Nuhjas-flabbarga wehl schodeen blekka lastite teel teefas flappi glabbata. Us lastiti irr rakstihhts ar selta bohstabeem: „Arri kohla flabbardsina warr buht par leezineeku, ja augstais Deews to gribb, jo preeksch wiinna arri patte tumfaka nafts irr gaischa, ka pufsdeenas faules spihdums.“

S r z , Sibirija.

Andeles-sinnas.

Rihgâ, 18ta Janwar. (Us behrjes.) Schinnis deenas pee mums tit dauds sneega fahndis, ka jelli gan buhs smaggi preeksch braufschanas. Salla schodeen irr 14 gradus stira.

Linnu tahdas simts birlawas no hofs dreiband jories titta pah-dohiti. Par hofs dreiband malfaja 39 rub., par puht 43 rub., par smalleem puht 49 rub. par birlawu. Turpretti par Wids dreiband, kas Wersa peeweddami, malfaja 36 rub., par puht 37 rub. par birlawu. Sehjamas linnu-sehllas malfaja 9 rub. 30 lap., puht 9 rub. 50 lap. par muzzu. Kanepu sehllas us preekschu faderreja ar 4 rub. 15 lap. par muzzu. Par kursemmes meeschem prassija 103 rub. un par 100 rub. lastu faderreja. Sahls un silles palilla pee pagahjuschas neddeas turgus.

Us turgus. Par puhru rubsu milteem malfaja 2 rub. 30 l., par puhru anju 1 rub. 30 lap., par puhru putrimu 3 rub., par puhru siru 3 rub. f. Par pohdu jweesta malfaja 4 rub. 80 l., par pohdu zuhlu galkas 2 rub. 25 lap. Kweeschu milli palilla pee wezza turgus.

Naudas turgus. Walsis banka billetes malfaja 77 rub. Widsmines usfallamas lihlu-grahmatas 96¹/₂ rub., neusfallamas 91 rub. Kursemmes usfallamas lihlu-grahmatas 98¹/₂ rub., 5 procentu usdewu billetes no imas leeneschanas 107 rub., ohtras leeneschanas 106 rub. un Rihgas-Dinaburgas djesu-jella atzijas 113 rub.

Abilbedams redaktehrs A. Leitau.

Gludinafchanas.

No trohsa Mangal-muischas pagasta-teefas (Nihgas kreife un Dinamides basnij-draudse) teel usfautti wiffi tee, turri tam nomirruscham fchi pagasta, Rimusch-zeema faimmeelam, Jann e Mikkelfon fo parrada jeb kurreem wijsch buhtu parrada paljzjis, ka arri tee, kurreem no wiima mantahm kas irr rohla, lat tee tanni laika no 1 gadda un 6 neddelahm (no appafschä raffitias deenas fahloht) pee fchids pagasta-teefas peeteizahs; pehz ta laita praffschanas wairs nepeereems un ar flehpejem pehz liffumeem isdarrihs. 3

Mangal-muischa tai 16ta Janwar 1867. [N 16.] Preefsch. L. Straupe. Ref. W. Kraft. Ref. J. Klason. Raffititajs M. Freymann.

Manna „Drauga un Beera“ Janwara gabalu Nihdsineefem Plates lunga grahmata-bohdē daugawas mallā esmu noljzjis. Braunfchweig, mahjitajs.

Zauns un stiprs neapprezhehts wihrs warr deeneftu dabbuht pee Mahjas weefa driffetaja C. Plates.

2 jauni zilweli, kas kaleja ammatu gribb eemahjitees, warr weetu dabbuht pee A. Beder, Pehterburgas-Ahrihgā, bekerueelā Nr. 1. 2

Ruhniē un apfohpschana teel peenemti tahbi, tam to waijaga, pahf fo jameldahs A. Masarewika bohde leelā Sumpraw-eelā, Kerlowins namma.

Preefsch Zaunas muischas, Krimmuldes draudse, teel mellehis muhneeks, kas muischas deenefta warr eestahtees.

Zauna muischa, Krimmuldes draudse, femmju-wabgu laifitajs teel mellehis deenefta no Jurgeem 1867. 3

25 flauzamas gohwes teel us renti isdohtas Nihbröl muischa.

Sigguldes Gahles-muischa teel labba tihroma femme ar plawahm, pa 20 un wairaf pubra-weetahm, isrenteta un teel wiffa fella preefsch tahs femmes no rentesdeweja laht dohta.

Abbas tahs pušmuischas Willanze un Klemischli Wilnas gubernija, Swenzjanes aprinti, tai zelta no Dinaburgas us Wilnu, 4 werstes no Igualino djeslu-zella stakiona, teel (abbas tohpā woi pa weenai) pahrdohstas. Abbu muischu femmes-leelums irr 259 deffetines atamas femmes, plawu un mefcha, arri weens efers turillaht peeder. Ghtas tahm muischahm wiffas irr labbas. Birzeji flaidratas sinas pahf to warr dabbuht Dina pee apteekera Bujchmanna. 3

Peo Katrihn-dambja, pena-eelā N 1 ta mahja, tam laht 1 pubra-weeta femmes, irr pahrdohdama. Flaidratas sinas isdohs Nihgā pretti pastes-nammam tai fchenti pee Tschachowig.

Us Katrihn-dambja sub. pol. N 56 pee Keisera dahra, us daugawas mallu, irr weena muhra pirts, tur labba eenahlschana un fo arri par fabriki warr bruhleht, lihds ar leelu dshwojamu ehlu, stalli, leddus-pograbu, kohlu un fakudahru — taggad teel lehti pahrdohsta un warr tadeht ildeenas meldeetes us weifchu dambja tai muhra mahja.

Ed. Zietemann un beedra pass-kambari un pehrwju-bohdē, Pehterburgas-Ahrihgā Nr. 15, pretti Ballodischa ebraulschana, warr dabbuht wiffulabbatu

Petrolenn (Dedsiuamu elju), wiffas sortes swozjes, pelletas un salkas seepes no wiffolabbafahm sortehm par lehtalo tirgu.

Wiffeem tai puffed dshwodameem laudihm sinnamu darru, ka pee **Aleksandera spittala namma** (Alexandershöhe)

apteekei esmu eerikfejis tai mahja blakkam basnijai, mescha mallā. 3
Apteekeris Kieferiskfi.

Ta pirma Kreewu-femmes ugguns-grehla fshahdes apdrohshinaschanas beedriba,

kas dibbinata 1827ta gadda un kam grunts kaptals fshetri millioni fubr. rublu leels, lihds ar labbi leelu leeku kaptalu,

apdrohshina wiffa Kreewu walste par ugguns-fshahdi: Dshwojamas ehlas, fabrikus, sudmallas un zittas ehlas, mahjas seramju muischas, zeemōs un t. pr.; wiffadas prezjes spibkerōs, pagrabōs, bohdees, magasthuēs un us wallejeem platscheem un t. pr.; mehbeles, mahju-leetas, ammatneeku darba-rihkus un t. pr.; fuggus ohstās,

fā arri wiffadas zittadas kustamas un nekustamas mantas. Schahs apdrohshinaschanas deht te Nihgā jameldahs pee **N. John Safferberg**, fungu-eelā Nr. 12 tai mahja, tur ta dshju bohde.

Peo Widsemnes gubernijas awifchu res) **datzjas**, pille, warr dabbuht

naudas-rentes fontrattes pehz jannatas eerikfejshanas, latwifstā, wahjifstā un iggaunifstā wallohā; gabbals malsa 3 kap. f. Arri tad nematsa wairaf, tad par postu japeefuhita.

Zauna eebraulschana Isborska.

Zaur fcho wiffem brauzejem no Widsemnes us Plestawu sinnamu darru, ta es jaunu ebraulschanu Isborskas pilsefhta pretti postes stakionai esmu eerikfejis, un par lehtu zemu pee mannis naktis-mahju, ka arri wiffabus ehdenus un dshrenus warr dabbuht. Zeenigus brauzejus lufshu, pee mannim peemestees un apfohlohs, wiffu pehz wehleschanas isdarriht. Preefsch mannahm durwihm stahw schilte, tur wirfju usmahlehts brauzejs ar 3 firgeem. Sahn Nudap.

Weenas diwjuhgu fuhmanna kammanas irr pahrdohdama Pehterburgas-Ahrihgā, talu-eelā N 64.

Breslawas muischa (Mattifchu draudse un Balmeeras kreife) warr ne-prezhehts **futschers** un **fullainis**, fā arridsan **istabas-meita**, kurei jau **wairaf** gaddus sawōs ammatōs us femmehm irr deenejufchi, un kam labbas leezibas irr, weetu dabbuht. 1

Zaur fcheem raksteem te sinnamu darru, ta ta linnu un fehlu-andele rahts-lunga C. v. Kröger mahja, leelā smilfchu-eelā N 24, no Ima Janwar 1867 ees us teem wahrdeem **Müller un Nefs**, un tadeht luhdsam sawus andeles draugus, lat arri us preefschu mums ustizjami paleef. Nihgā, Dezember mehnefti. 1866.

J. Müller.
F. Nefs.

Mannu wihna-pagrabu de Gbey mahja, pretti Redlich lunga Englischu magasth-nai, peedahwaju un usteizu wiffem saweem draugeem, tur tee sawas waijadshbas dabbuhs par lehtu tirgu un laiwigni tiks apdeeneti. **Karl Gnsler.**

Saweem mihtem draugeem darru sin namu, ka pee mannis atkal warr dabbuht kofchinelli un kofchinella-salwi preefsch bruhna, salka, pellehka un t. pr. pehrwefchanas, fā arri Anilini saufu, kas pehrwefchana isdohd jo flaitatu un pastahwigaku pehrwi ne fā zittadi pehrwehts. Wiffu to pahrdohd par lehtu tirgu **Alfred Busch** [Pach], 1 pehrwju- un apteekeri-prezju-bohdē.

Naudas papihrus,

kas labbi rentes nefs, fā: **Prämien-Ulcibe** (usdewes papihrus) no pirmas un ohtras islaischanas, frohna **Baufbilletes, Zuskriptiones, Widsemnes un Kursemnes Pfandbriewes**, pehrf un pahrdohd pehz katra laika wehrtibas sawā fantori Nihgā, talu-eelā, Londones trakteeri, ap-pafschaja tahschē

C. S. Salzmann.

Walgowsta muischa, Walfas kreife, Tirses draudse teel ta muischas femme (425 puhru weetas tihroma femmes) no Jurgeem 1867ta gadda us renti isdohsta. Tee, kas gribbetu fcho femmi us renti nemt, flaidratas sinas dabbuhs peeminnetā muischa pee pascha muischas dšimtkunga. 2

Lentschu muischa (Lenzenhof). Zehfu kreife un Zehfu basnijas-draudse irr 50 flauzamas gohwis no Jurgeem 1867ta gadda isrentejamas; klastakas sinas par tahm dabu pee Lentschu muischas waldifchanas. 1

Lentschu muischa tai 15ta Dezember 1866. Muischas waldifchanas wahrda: Lenz.

Tai 14ta Janwar nakti irr „Gaisminas“ ebraulschana weena sehwe nosagta, 5 gaddus wezza. Tam, kas to atrahdis, tai pascha ebraulschana nowōsh, malsahs 20 blusrū patejibas-algas.